

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

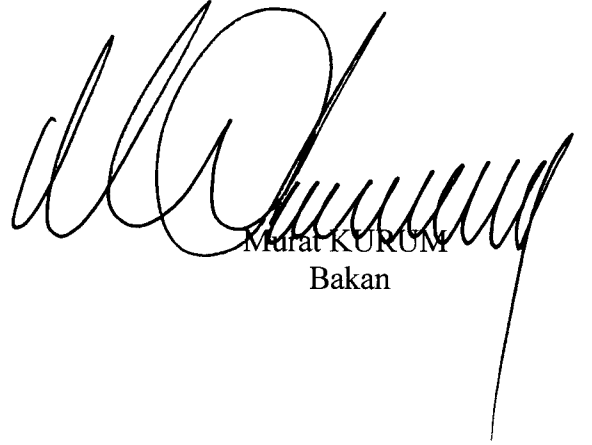
Sayı :30824082-610-15232601
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ'NİN
TBMM 7/35842 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/35842
GK 36

SORULAR

Muğla ili Milas ilçesine bağlı Kıyıkışlacık Mahallesi sınırlarında, İasos Antik Kenti'nin hemen yanı başında planlanan "maden yükleme ve boşaltma limanı" projesi, tarihsel miras, tarım alanları ve kıyı ekosistemleri açısından büyük riskler barındırmaktadır. Muğla 4. İdare Mahkemesi'nin Mayıs 2025'te iptal ettiği "ÇED Olumlu" kararı, yalnızca deniz değil kara alanını da kapsamaktadır.

Danıştay tarafından kararın bozulmasının ardından çevre örgütleri ve belediyelerimiz anayasa mahkemesine başvurmuştur. Bu çerçevede hukuki süreç devam etmesine rağmen projenin devam etmesi kanuna aykırı bir işlem oluşturmaktadır. Bölgede deniz tabanında kazı ve dip tarama faaliyetlerinin sürdüğü görülmüştür. Bu çalışmalar; deniz canlılarının yaşam alanlarını tahrip ederek habitat dengesini bozmakta, suyun bulanıklığını artırmakta ve kıyı ekosisteminde kalıcı tahribat riski yaratmaktadır. Çevresel açıdan son derece hassas bu alanda yürütülen her türlü kazı, hem Su Ürünleri Kanunu'nun habitat koruma yükümlülükleri hem de çevre hukukunun "önleyici tedbir" ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Proje sahası aynı zamanda 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20. maddesinde belirtilen koruma mesafesi içinde yer almaktadır. Bu maddeye göre, zeytinliklere 3 kilometre mesafede dahi toz, duman veya kimyasal atık çıkaran tesislerin kurulması yasaktır. Buna rağmen proje, gemi trafiği, depolama alanı ve ağır sanayi tipi yükleme faaliyetleri içermektedir. Bu durum hem Zeytincilik Kanunu'na hem de 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla, bu projenin sürdürülmesi, yalnızca çevreye değil, hukuk düzenine ve kamu yararına da açık bir aykırılık teşkil etmektedir. Bu doğrultuda kamuoyunun aydınlatılması açısından aşağıdaki sorularımın yanıtlanması önem arz etmektedir.

- 1- Danıştay'ın Muğla 4. İdare Mahkemesi kararını bozmasının ardından, Anayasa Mahkemesi'nde süreci devam eden bu dosya hakkında Bakanlığınız hangi idari ve teknik adımları atmıştır? Bu süreç sonuçlanmadan herhangi bir uygulama yapılması hangi hukuki dayanağa dayandırılmaktadır?
- 2- Anayasa Mahkemesi'nde inceleme sürerken, Kıyıkışlacık bölgesinde kazı ve dip tarama faaliyetleri neden devam etmektedir, hangi izin veya proje revizyonu baz alınmaktadır?
- 3- Hukuki süreç tamamlanmadan yürütülen bu faaliyetlerin çevresel etkileri konusunda Bakanlığınızın herhangi bir denetim veya etki değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Bu konuda hazırlanmış bir rapor kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
- 4- Proje sahasının 3573 sayılı Zeytincilik Kanunu'nun 20. maddesi kapsamındaki koruma mesafesi içinde olduğu açıkça ortadayken, bu hükmün göz ardı edilmesinin gerekçesi

nedir? Bakanlığınız, zeytinliklere zarar verme ihtimali bulunan projelere neden olumlu görüş vermektedir?

- 5- Bölgedeki zeytinliklerin, tarımsal üretim alanlarının ve kıyı ekosisteminin korunmasına ilişkin Anayasa Mahkemesi süreci sonuçlanmadan yürütülen uygulamaların çevre ve tarım açısından yaratabileceği zararlar konusunda Bakanlığınızın hazırladığı bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
- 6- Arkeolojik sit alanı ve zeytinliklerle çevrili bir bölgede sanayi tipi liman projesinin sürdürülmesi, hangi kamu yararı veya stratejik plan gerekçesiyle savunulmaktadır? Bu gerekçeler kamuoyuna açıklanmış mıdır?
- 7- Hukuki süreç henüz sonuçlanmadan yürütülen kazı ve inşaat faaliyetleri nedeniyle sorumluluğu bulunan kamu görevlileri, denetim mekanizmaları veya yüklenici firmalar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
- 8- Anayasa Mahkemesi'nde devam eden davalara ilişkin Bakanlığınız gerekli takibi sağlamakta mıdır? Sağlıyorsa, Bakanlığınızın neden tüm hukuki süreçler tamamlanmış gibi uygulamaların devam etmesine izin vermektedir? Sağlamıyorsa, en üst yargı organı olan Anayasa Mahkemesi'nde görülmekte olan bahse konu projenin iptal edilmesi durumunda halihazırda verilen zararın nasıl telafi edilmesi planlanmaktadır?

CEVAPLAR

- 1- Muğla İli'nin Milas İlçesi'ne bağlı Kıyıkışlacık Mevkii 394 Ada, 649 Parsel ve Parselin Deniz Cephesi Mevkii'nde, Ayyıldız Madencilik ve Yükleme A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Yük Tahmil ve Tahliye İskelesi ve Dip Tarama Projesi" hakkında Bakanlığımızca 23.06.2022 tarih ve 6715 sayılı yazı ile "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu" kararı verilmiştir. Bahse konu kararın iptali ve yürütülmesinin durdurulması" talebiyle Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından Muğla 1. İdare Mahkemesi'nin 2022/1079 Esası'na kayden Bakanlığımız aleyhine dava açılmış olup, anılan Mahkeme'nin 23.08.2023 tarihli ve K.2023/1489 sayılı kararı ile "dava konusu işlemin iptali" yönünde karar verilmiştir. Muğla 1. İdare Mahkemesi'nin iptal kararının Bakanlığımıza tebliğinin ardından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca karar gereğinin ifası ve faaliyetin durdurulması için 25.03.2025 tarih ve E-9130370 sayılı yazımızla Muğla Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) talimatlandırılmıştır.

Diğer taraftan iptal kararının bozulması için Bakanlığımızca temyiz başvurusunda bulunulmuş olup, Danıştay 4. Dairesi'nin 11/01/2024 tarihli ve 2023/13359 E-2024/185 K. sayılı kararı ile Mahkeme kararı olarak hükmedilmiştir. Söz konusu dava kararının bozulmasına ve reddine kesin kararın ardından 19.07.2025 tarih ve E- 9993408 sayılı yazımızla Muğla Valiliği'nden (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) "faaliyeti durdurma işleminin kaldırılması" istenmiştir. Anayasa Mahkemesi'nde devam ettiği zikredilen yargı süreci ile ilgili olarak ise Bakanlığımıza ulaşmış bir bilgi bulunmamaktadır.

- 2- Belirtilen süreçlerin ardından, projenin faaliyetine devam etmesi ile ilgili olarak idari yönden bir mahsur bulunmamaktadır.
- 3,7- ÇED Olumlu Kararı'nın iptali talebiyle Muğla İdare Mahkemesi'nin 2022 / 1079 Esası'na kayden Bakanlığımız aleyhine davada hukuki süreçler tamamlanmıştır. Bu kapsamda; Bakanlığımızca 23.06.2022 tarih ve 6715 sayılı yazı ile verilen ÇED Olumlu Kararı geçerli olup "yürütmesinin durdurulması veya iptaline" ilişkin Bakanlığımıza ulaşan herhangi bir Mahkeme kararı bulunmamaktadır.

Proje ve hazırlanan ÇED Raporu hakkında görüşlerine başvurulmak üzere oluşturulan Komisyona Muğla Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü de dahil edilmiştir. ÇED Raporu hakkında kurum / kuruluş görüş ve düşüncelerini belirtmek üzere 13.01.2022 tarihinde Bakanlığımızda gerçekleştirilen Komisyonun 1. Toplantısı için Muğla Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından Bakanlığımıza gönderilen 21.12.2021 ve E-2499846 sayılı yazıda İl Müdürlüklerince uygun bulunduğu ifade edilmiş olup, zeytinliklere ilişkin herhangi bir olumsuzluk belirtilmemiştir.

- 5,8- Anayasa Mahkemesinde devam ettiği belirtilen yargı süreci ile ilgili olarak ise Bakanlığımıza ulaşmış bir bilgi bulunmamaktadır.
- 6- Bakanlığımızca verilen 23.06.2022 tarihli ve 6715 sayılı ÇED Olumlu kararı, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanun'a istinaden çıkarılan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yasal dayanak alınarak inceleme değerlendirme komisyonu üyesi kurum ve kuruluşların kendi mevzuatları uyarınca verdikleri görüşler çerçevesinde değerlendirilerek verilmiştir.

ÇED Raporu hakkında kurum / kuruluş görüş ve düşüncelerini belirtmek üzere 13.01.2022 tarihinde Bakanlığımızda gerçekleştirilen Komisyonun 1. Toplantısı için Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 12.01.2021 tarih ve E-2103565 sayılı yazısında; " 394 ada, 649 parselde ve önündeki hazine alanında yük tahmil ve tahliye iskelesine ait mimari projenin Muğla Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 23.09.2020 tarih ve 9863 sayılı kararı ile onaylı avan proje doğrultusunda hazırlandığı anlaşıldığından 2863 sayılı Yasa kapsamında uygun olduğuna, uygulama sırasında herhangi bir kültür varlığına rastlanılması durumunda çalışmanın durdurularak Müze Müdürlüğüne haber verilmesine karar verildiği" hususları belirtilmiştir.